

Hogyan növelhetjük a baromfiak téli tojáshozamát?

A legutóbb megtartott országos állatállomány-adataiból kiderült, hogy baromfiállományunk ugrásszerűen megnövekedett. A tyúkok száma már mintegy 19 millió, ami azt jelenti, hogy csaknem egy évvel hamarabb érték el a mezőgazdaság-fejlesztési határozatban 1955-re kitűzött célunkat.

A közfogyasztás és a külkereskedelem szempontjából nem közömbös, hogy a 19 millió tyúk évente mennyi tojást termel. Magyarországon a tyúkok évi tojáshozama alig éri el a 70 darabot. A minisztertanácsi határozat szerint viszont 1956 végéig a tyúkonkénti átlaghozamot legalább 90 tojásra kell növelni. Ez a célkitűzés megvalósítható. Hiszen a Szovjetunióban és Németországban a tyúkonkénti tojáshozam 90-95, Hollandiában, Dániában és Belgiumban pedig 110 darab évente.

A tojástermeléssel kapcsolatos vizsgálódásaink alapján tudjuk, hogy tavasztól őszi a tyúkok kiválóan tojnak. Viszont nagyon alacsony a termelés ősztől és télen. Pedig ilyenkor legértékesebbek a tojások.

Mi hát a teendő?

Először is jobb élelmet kell a tyúkok részére biztosítani. Olyan élelmet, amelyek télen is elég meleg. Így a baromfiak kevesebb takarmányt használnak el testmelegük fenntartására és több takarmányt jut tojástermelésre.

A sötét, levegőtlen élelmet alakítsuk át. Építsünk be szellőztetésekre alkalmas, nagy ablakokat, hogy bőven jusson napfény és világosság az élelmebe. Ha az idő 10 foknál hide-

gebbre fordul, tartsuk az élelmet a baromfiakat, hogy ne fagyoskodjanak a szabadban. Ahol viszont a tyúkok a meleg trágyatelepen kapargálhatnak, ott még a hidegebb napokon is engedjük ki őket a szabadba. Az élelmet naponta rendszeresen szellőztessük, különösen akkor fordítsunk erre nagy gondot, ha a hideg miatt nem szabad kivenedni a baromfiakat. Az erős hidegek ellen a vékonyabb falú élelmet rakjuk körül tengeriszárral, náddal, sással, szükség esetén pedig napraforgószárral. A kék alát, a fal mellé tegyünk 20-30 centi vastag szalma-reteget, így jóval melegebb lesz az élelme.

Meg kell javítani a téli takarmányozást is, hogy a tavasszal keltezt jércék mielőbb kifejlődjenek, megtöltsenek és elkezdjék a tojáshozamot. A jobb takarmánytól az öregebb tyúkok is gyorsabban befeszítik a vedlét és hamarabb tojnak.

Mihelyt beállnak a hideg idők, legalább naponta egyszer — eszedig lehetőleg a reggeli etetésre — adjunk a tyúkoknak enyhén nedvesített, langyos keverékeket. Ősszel és tavasszal, amikor hosszabbak a napok, a keveréket etessük két részletben, este és reggel. Tegyük bele búzakarót, árpa, zab, tengeri, vagy kölesdarát, továbbá száraz lucerna, lóhere, vagy búkkönyvelevet. De még jobb, ha lucerna-lisztet használunk erre a célra.

Szívesen fogyasztják a baromfiak a keverékben a főttburgonyát, a sárgarépa-szeleteket és a különféle konyhahulladékokat is. Kifűző hatása van a keverék-eleségbe adott olajpogácsa-darának. Ugyanígy jó

a szárított cserebogárból készült dara, amely sok fehérjét tartalmaz. A keverékbe két-három százalék takarmánymentes — Futort — is kell keverni, mert a tojáshéj előállításához sok mérszre van szüksége a tojónak. A keveréket már este állítsuk össze és enyhén nedvesítve egész éjjel tartsuk meleg helyen.

Esti etetésre adjunk a tyúkoknak szemesárpát, zabot, vagy tengerit. Kukoricát különösen akkor etessünk, ha erősödik a hideg. Tavasz felé pedig a szemesárpát és zabot csíráztatva etessük. Ettől nemcsak többet tojnak a tyúkok, hanem a keltetésre szánt tojások is fogatosabbak lesznek.

Mindig állott, úgynevezett istállómeleg vízzel itassunk, mert a hideg víz csökkenti a tojástermelést. Tartsuk az élelmet közelében külön kis vályúban darált faszenet, homokot, kavicsot, hogy a tyúkok az emésztéshez szükséges anyagokat is fölvehessék.

Tyúkfalóanyagunknak minden évben legalább a felét cseréljük fel fiatal jércékre, amelyek bővebben tojnak. Minden gazdasszony és minden termelőszövetkezet, állami gazdasági baromfitelep-kezelő jegezze meg, hogy a márciusi és áprilisi csirkéből válik a legjobban tojó jérce. A vérfelújításról se feledkezünk meg. Időnként igényeljük tenyészbaromfiakat a lakóhelyhez legközelebb eső keltető központtól, hogy jobb legyen az állomány és több legyen a haszon.

Báldy Bálint

Gödöllői Kisállattenyésztő Intézet vezetője.

Az erdőgazdaságok kilencvenmillió ingyenes facsemetével segítik az őszi fásításokat

Az erdőgazdaságok csemetekertjeiben javában folyik a kiültetésre szánt facsemeték kiszédése és szállítása. A termelőszövetkezetek, legeltetési társulatok és a községek őszi fásításához 90 millió facsemetét és suhángot termelnek ki az erdőgazdasági csemetekertekben.

A meleg időjárás késleltette a facsemeték beérését. Ezért a kiszédés és a szállítás csak később indulhatott meg.

Az erdőgazdaságok ezt a késői gyorsan helyre akarják hozni. Az erdőgazdaságok kéri a fásítókat, hogy idejében vegyék át és mihamarabb ültessék ki a csemetéket.

Azok a termelőszövetkezetek, és egyéni gazdák, akik fásítani akarnak, de nincs facsemetéjük, sürgősen forduljanak a hozzájuk legközelebb eső erdőgazdasághoz, amely ingyenes csemetékkel látja el őket.

Megkezdődtek az ezüstkalászos tanfolyamok

A hét elején az ország négy részében megkezdődött az ezüstkalászosgazda-tanfolyam. Ezekben a tanfolyamokban összesen mintegy 10 ezer dolgozó paraszt sajátítja el a földművelés, az állattenyésztés, a kertészet és a szőlészet korszerű módszereit.

Borsod megyében több mint 600 termelőszövetkezeti tag, egyéni gazda és állami gazdasági dolgozó kapcsolódott be a rendszeres mezőgazdasági oktatásba. A tanfolyamokat a megye fő mezőgazdasági jellegének megfelelően szakosították.

Komárom megyében 16 ezüstkalászos-tanfolyam kezdődött. Pilis-maróton, Tokodon és Ácsán általános, Bábólnán, Kocsón, Kisbéren, Esztergombán, Banán és Tatán állattenyésztési, több községben növénytermelési, Keszthelyen és Perjépusztán a kertészeti tanfolyamon csaknem 400 hallgató tanul.

„Miért nem fejlődnek a malacaim?”

Pákozdi Józsefné (Felsőnyék) kérdezi: Kis malacaim már négy hónapok óta rosszul fejlődnek, soványak, étvágytalanok. Forrázott kukoricadarát etetek velük krumplival. A szemesárpátot nem szeretik és moslékot is csak keveset isznak. Az udvaron csak a tyúktrágyát keresik. Megírom még, hogy naponta háromszor Pekk-et etetek velük.

hallisztet. Ha baromfit vág, a belet és a vért is odaadhatja a malacoknak. Lehet, hogy szénasavas méshíányuk is van a malacoknak. Ezt azonban csak akkor tudjuk megállapítani, ha közli: mennyi takarmányt — beleértve a Pekk-et is — etet velük.

Parazitás bántalmak (bélférgesség) esetén sem fejlődik rendszeresen a malac. Kijűzőn be bélsár-mintát az Országos Allategészségügyi Intézetbe (Budapest, Tábornok-utca 2.), ahonnan pontos választ adnak, hogy fennáll-e a bélférgesség és azt is megírják, mi a teendő.

Dr. Lukács Károly főállatorvos, Magyar Tudományos Akadémia főelőadója.

Malacal azért nem fejlődnek, mert a takarmányozásuk nem megfelelő. Hiányzik a takarmányból az állati eredetű fehérje. Adjon a malacoknak a lehetőségeinek megfelelően főzött tejtejt, vágóhídi hulladékot és hús- vagy

JÓ, HA TUDJÁK A GAZDÁK...

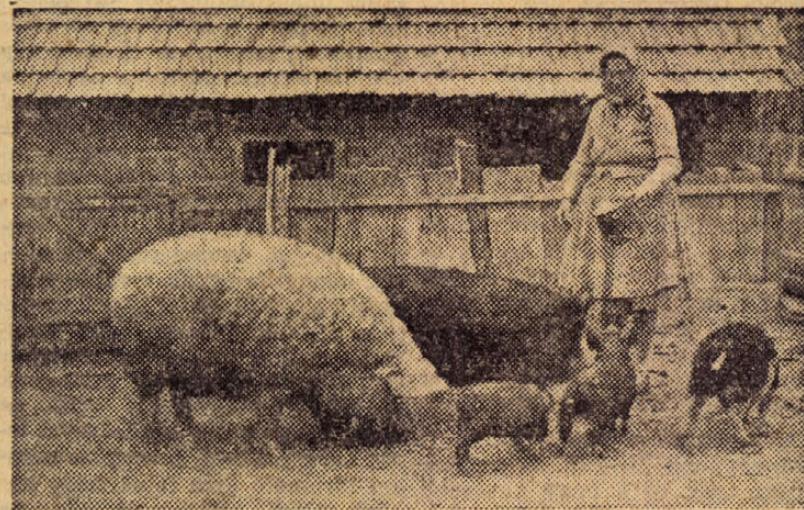
MINDEN GAZDÁNÁL megessék, hogy egyik takarmányféléből kevesebb terem, mint a másikkól. A hiányzó készleteket pótolni kell, meg kell adni a tej, hús, gyapjú és tojáshoz szükséges keményítőt, fehérjét ne nélkülözzék. Egy kiló réztiszánát három és fél kiló silótakarmánnyal, egy kiló árpát 40 deka korpával és 60 deka kukoricával, egy kiló zabot 30 deka korpával és fél kiló kukoricával helyettesíthetjük. A 30 deka korpát viszont jól pótolja 30 deka lucernaliszt. Tejttermelésnél egyébként a lucernaliszt egyenlő értékű a korpával.

resen jártassuk, vagy tartsuk kifutóban a jóságot. A 6 óránál hosszabb jártatás, mozgatás azonban már nem fokozza a tejhozamot és a borjak születési súlyát se emeli.

GYAKRAN MEGTÖRTENIK, hogy a sertéslovakban, sőt a szarvasmarhák istállóiban és a juhok dűlőiben is tanyát ütnek a patkányok és az egerek. Ezekbe az istállóba, élelmebe és a dűlőbe rakjunk be sündisznókat, amelyek a patkányokat és az egereket kiirtják. Egy istállóba átlagosan 3-4 sündisznót kell elhelyezni. A rácsalók pusztítására igen jól megfelelnek még a dach-kutyák is.

A TÉLI ISTÁLLÓZÁS alatt rendszeresen járni kell az állatokat. Jártatás nélkül a legjobb takarmányozás mellett sem érhető el a tehéneknél kiváló tejhozamot. Azoknak a tehéneknek, amelyek naponta egy órát mozognak, a tejhozam 10,7 százalékkal, a borjak születési súlya pedig másfél százalékkal gyarapszik a nem mozgott jóságokhoz mérten. A napi 6 órás jártatás pedig 15,6 százalékos tejhozamnövekedést, és a borjú születési súlyának 21 százalékos gyarapodását jelent. Ezért a téli istállózás ideje alatt is rendszeresen járni kell az állatokat.

Megtelik Gorjanacék kamrája zárszámadás után

A hercegszántói „Uj Élet” termelőszövetkezetben a napokban készült el a zárszámadás. Vajjon hogyan részesedtek a tagok? Nézzük Gorjanac Bertalant.

Csak a feleségét találjuk otthon. Erdeklődünk: meg vannak-e elégedve az idei jövedelemmel?

— Nem panaszkodhatunk — feleli.

Gyors számvetést készítünk. Gorjanac Bertalan két serdülő fiával, Istvánnal és Bercivel együtt 620 munkaegységet szerzett. Erre kaptak 23 mázsa búzát, 15 és fél mázsa árpát, 18 mázsa kukoricát, 7,75 mázsa burgonyát, 6 mázsa szénát és 25 mázsa takarmányrétet. Ha ezt összeszámoljuk, ki-tűnik, hogy összesen 95 mázsa és 25 kiló terményt kapott a család. A háztáji területen is termelt 20-22 mázsa kukorica, vagyis több mint 100 mázsa terményt került Gorjanacék házába.

Szépen híznak a háztáji gazdaságban Gorjanacék sertései is. A nagyobbik hízó már majdnem két mázsát nyom. Nem lesz hát gondjuk a télen Gorjanacéknaik sem...

Újra híres lesz a hegyaljai bor

„Különbös gondot kell fordítani a történelmi borvidékek, elsősorban a Tokaj-Hegyalja szőlőtermelésének és borgezdaságának fejlesztésére.” (A mezőgazdaság fejlesztéséről szóló párt- és kormányhatározatból.)

A Szövetkezetek Országos Szövetsége a napokban Szerencsre hívta össze Hegyalja újonnan alakult szőlőtermelő csoportjainak legjobb dolgozóit. A tanácskozáson megvitaták mit kell tenni annak érdekében, hogy az eddiginél több és jobb bor teremjen ezen a tájon.

Marion Károly erdőbényei gazda fején találta a szöveget, amikor így nyilatkozott az értekezleten:

— A szőlőt úgy kell ápolni, mint a kisgyereket: Szívvel, lélekkel és nagy szakértelemmel.

Szőlőoltvány iskolát létesítenek a szakcsoportok

Sajnos, sok termelő elhanyagolta a szőlőt. Erről tanuskodnak a párjával benőtt barázdák, a foghíjasan ásitózó tőkesorok, a nyurga, erőtlen szőlővesszők. Tarcalon az idén mintegy 120 holdon babot, krumplit, napraforgót és egyéb kapásnövényt termeltek a szőlősorok között, ott, ahonnan lelkiismeretes munkával kincset érő bort fakaszthattak volna. Az újonnan életre kelt szakcsoport azonban már szakít ezzel. Minden tag elmagyarázza szomszédainak, ismerőseinek, hogy tűzők helyett csak verebet fognak az ilyen oktalan gazdálkodással.

Hornák Béla csoportjának nagyon fáj, hogy jelenleg egyetlen szőlőoltványtelep sincs a Hegyalján. A más vidékekről hozott oltványokkal viszont nem boldogulnak az itteni sajátos talajon. Ezért máris tervbevétték, hogy egyházi területen szőlőoltvány iskolát létesítenek. Ebből egy éven belül 40-50.000 oltvány kerülhet a gazdákhöz.

Nagy Gábor, a szövetkezet ügyvezetője a nyáron főként amiatt aggódott, mert a peronoszpóra leküzdésére kevés víz állt a hegyaljaiak rendelkezésére. Most ezen is segítene: nemcsak a területen szőlőoltvány iskolát építenek, Eszések alkalmával itt gyűjtik majd a vizet a permetezésre használják. Ugy tervezik, hogy megfelelő térítés ellenében a szakcsoportokon kiutalásokat is ellátják permellel.

Több kiscsapat a termelőknek!

Magascukorokú mustot csak a későn szüretelt, „töppedt” szemek adnak. Sárospatak környékén azonban az idén a korai szüretet miatt kevés ilyen must lett. A késői szüretől sokan a mezei lopások miatt félték. A községi tanácsok bizony jobban élhetnének a törvény szigorával, hogy megszűnjene ezek a tolvajlások és a gazdák nyugodtabban várhatssanak a szüretre.

Több szakcsoport úgy számítja, hogy a szövetkezeti részlegyek értékének bizonyos hányadán közös gépeket vásárolnak. Ehhez azonban szükséges, hogy az üzemekben ezentúl elegendő permeterzőgépet, alkatrészt és kézi kénporozókat árusítsanak. A közkezdelt tályvai kapát is hiányolják a gazdák.

Ezek a hibák azonban nem szegik a termelők kedvét. Biznak benne, hogy rövidesen megoldódnak a bajok. Ezért sokféle elgondolás, ötlet, terv forog a fejekben. Egyik közeli fontos feladatnak az ezüstkalászos tanfolyamok jó megszervezését tartják. Többen kérik, hogy az oltványkészítés és a helyes trágyakezelés módját is oktassák a tanfolyamokon.

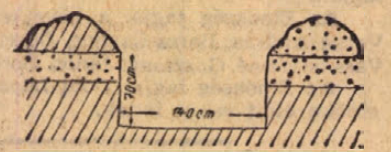
A tökéletes pótlása szintén fontos teendő Hegyalján. Ez a munka pártunk és kormányunk határozatai nyomán azonban egyre jobban halad.

Most ültessünk gyümölcsfát

Másfélmillió gyümölcsfacsemete vár elültetésre. Háromszorannyi, mint az elmúlt évben. Az egyéni dolgozó parasztszámára ebből mintegy 600 ezer csemetét hoz forgalomba a Szőlőoltvány- és Facsemeteforgalmi Vállalat 27 lerakata. Az oltványok közül azonban még mindig hiányzik az elegendő számú almacemete, míg szilvából ki tudják elégíteni a megnövekedett keresletet.

Az oltványok ültetésének legjobb ideje az őszi. Még a fagyok beállta előtt elültetett csemete tavasszal gyorsabban, erőteljesebben hajt ki, mint a tavasszal, esetleg szárazabb földbe ültetett csemeték. Ki kell tehát használni az időt és a fagyok beálltáig minél több nemes gyümölcsoltványt el kell ültetni.

Nagy gondot készítünk elő a fák talaját, mert a jó munkával évtizedekre nyújtunk jó termőhelyet a gyümölcsfának. A gödröket úgy kell kiásni, hogy a felső talajréteget külön kerüljön a tápanyagban szegényebb

altalajról és így a csemete ültetésénél a gyökereket tápanyagokban és humuszban gazdagabb termőtalajjal vehessük körül. A csemete gyökereit lefelé néző metszés-lappal le kell vágni. A sérült gyökereket pedig a sérülés fölött kell visszametszeni.

A gyökereket ezután célszerű agyagos-trágyás pépbe mártani, mert ezzel a védőréteggel megakadályozzuk a gyökerek kiszáradását még akkor is, ha szárazabb földbe kerülnek és

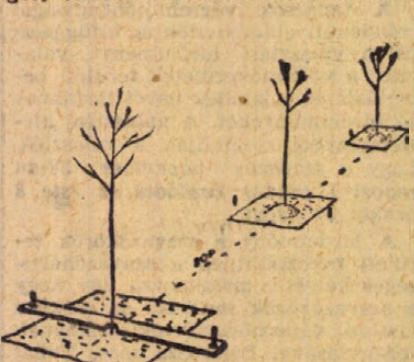
mán azonban egyre jobban halad. Farkas Flórián abaujszántói gazda így számolt be erről:

— Kis szőlőben az idén 480 ölet pótoltam és ezért 224 literrel 146 literrel csökkentettem beáradásomat. Ezt elmondom szomszédaimnak, hogy ők is felújítsák elhanyagolt szőlőjüket. Ezzel maguknak is, meg az országnak is jót tesznek.

Hegyalján egyre több szőlőtermelő gondolkodik így. S ha sok jó szándék találkozik, kevesebb lesz a baj és nagyobb a szőlőtermés Hegyalján. Több erősből s még messzebbre szállhat közkezdelt kincseinek jóhíre.

Milassin Béla

csak későbbben nedvesedik át a talaj. Őszi ültetés után a fák törzsét papírral, náddal, kukoricaszárral körtezzük be, hogy a nyulak ne férheszenek a fiatal fa törzséhez. A nyúlragott törzsű csemetétől nem várhat-

juk, hogy életerős fává nőjön. A faültetésnél használjunk ültető deszkát, hogy a gyümölcsfa-sorok egyenesek legyenek. A fát olyan mélységre kell ültetni, mint amilyen mélyen a faiskolában volt a földben. Ültetésnél gondolni kell a talaj ülepedésére is. Kerüljük el a mély ültetést, mert a mélyen ültetett fa rossz szul növekszik, gyengén terem.

Ha fagypontra alá süllyed a hőmérséklet, nem szabad ültetni, mert a gyökér nagyon érzékeny a fagyokra. Ha a fagyok beállnak, a még el nem ültetett csemetéket verjük el úgy, hogy a gyökereket vastag földtakaró borítsa.

A csemeték gödrét tavaszi ültetés esetén is meg összej ássuk ki. Így jobb helyet tudunk az oltványok részére készíteni.

H. S.

Készülünk fel a szőlővessző szedésére és vermelésére

Mindenütt lehullott már a szőlő levele, a tökében, vesszőkben megállott a nedvkeringés. Itt az ideje, hogy a szőlő szaporításához szükséges vesszőt megszedjük. Erre a célra csakis egészséges, jól termő tökékről vágunk vesszőket, ügyelve, hogy a termőre-metszéshez szükséges szájak a tökében megmaradjanak.

A szedett vesszők beértek, megkeményedett fásrészfűk, csavarára hámloak legyenek. Helyes, ha a levágott szájak vastagsága 8-10 milliméter, hossza pedig 52-55 centiméter. Vágásnál az első bütöktől lefelé két centi csonkokat hagyjunk. Utána szelvényekkel kössük össze és a szabadban 55-60 centi mély, 80-120 centi széles árkokban, függőleges helyzetben földeljük el. Az árkok fenekére egy-két centi vastagon homokot szórjunk, a vessző-kötegek fölé pedig minlegy, 10 centi homoktakarót terítsünk.